

Kraków - Smółdzino, dnia 26 marca 2021 roku

PROTOKÓŁ z IV spotkania informacyjno-konsultacyjnego

Zgodnie z wcześniej podjętymi uzgodnieniami pomiędzy Wykonawcą (KRAMKO sp. z o.o.) a Zamawiającym (Słowiński Park Narodowy, dalej SPN, Park) czwarte spotkanie informacyjno-konsultacyjne odbyło się 26 marca 2021 roku i zostało zorganizowane w formie telekonferencji.

Przerwa pomiędzy III a IV spotkaniem wynikała z sytuacji epidemicznej, która zapanowała w okresie po zorganizowaniu trzeciego spotkania (Rowy, 28 lutego 2020 roku) i utrudnieniami, jakie w związku z tym pojawiły się w realizacji projektu. Ostatecznie strony uzgodniły, że spotkanie zostanie zorganizowane po ostatecznym zamknięciu prac etapu 2 i takim zaawansowaniu aktualnie realizowanych prac (etap 3), żeby można było zaprezentować nie tylko efekty prac wykonanych i odebranych przez Zamawiającego (etap 2), ale także pierwsze wyniki prac etapu 3 (zwłaszcza w odniesieniu do zasobów leśnych) oraz wstępne koncepcje dotyczące strategii i zasad ochrony Parku.

Ostatecznie Wykonawca 24 lutego 2021 roku zaproponował termin, zakres tematyczny i program czwartego spotkania informacyjno-konsultacyjnego, jednocześnie wskazując, że z uwagi na dalej panującą sytuację epidemiczną spotkanie zostanie zorganizowane w formie telekonferencji. Szczegóły techniczne jej przygotowania zostały uzgodnione pomiędzy przedstawicielami Zamawiającego i Wykonawcy.

W trakcie przygotowywania spotkania została zaktualizowana lista interesariuszy; usunięto podmioty, które przestały istnieć (Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Urząd Morski w Słupsku) i uzupełniono listę o ich następców (Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Urząd Morski w Gdyni). Ponadto do grupy interesariuszy dodano 2 podmioty: Polski Klub Ekologiczny Okręg Pomorski oraz Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego. Dane wszystkich interesariuszy zweryfikowano i zaktualizowano w kilku przypadkach zmienione w ostatnim czasie dane (nazwy, adresy, itp.). Dodatkowo, z uwagi na zmianę formy organizacji spotkań, dane adresowe podmiotów uzupełniono o adresy e-mail.

Do wszystkich interesariuszy zostały rozesłane zaproszenia/informacje o formie, czasie oraz zakresie tematycznym spotkania wraz z jego programem. Jednocześnie z uwagi na nowy sposób organizacji, poproszono zainteresowanych o zgłoszenie chęci wzięcia udziału w telekonferencji. Wszystkim zainteresowanym została przesłana instrukcja udziału w spotkaniu informacyjno-konsultacyjnym zawierająca link z adresem internetowym umożliwiającym dołączenie do telekonferencji oraz szczegółowy opis sposobu korzystania z narzędzi, za pomocą których spotkanie zostało przygotowane.

Spotkanie rozpoczęło się, zgodnie z programem, 26 marca 2021 roku o godz. 10⁰⁰. Na początku sprawdzono czy uczestnicy nie mają problemów z obrazem i dźwiękiem, a po potwierdzeniu braku występowania trudności technicznych, prowadzący spotkanie Pan Piotr Szczurek - Mediator poinformował o sposobie jego organizacji, w tym zgłaszania chęci zabrania głosu i jego przydzielania.

Po wstępie technicznym spotkanie otworzył w imieniu Dyrekcji Słowińskiego Parku Narodowego Pan Andrzej Demczak – Zastępca Dyrektora Parku, który przywitał zaproszonych gości, wyraził zadowolenie, z faktu zorganizowania telekonferencji, jednocześnie wyrażając nadzieję na jak najszybszą możliwość spotkania tradycyjnego.

Następnie w imieniu Wykonawcy dokumentacji planistycznej na potrzeby projektu planu ochrony dla Słowińskiego Parku Narodowego głos zabrał Pan Ryszard Krynicki - Prezes Zarządu KRAMKO sp. z o.o., który przywitał uczestników, wstępnie nakreślił zakres tematyczny i przedmiot spotkania, potwierdzając spostrzeżenie Dyrektora SPN, że spotkanie zostało zorganizowane w jedynej możliwej w obecnej sytuacji formie i wyrażając oczekiwania na spotkanie twarzą w twarz.

Następnie Mediator zapoznał uczestników z programem spotkania, po czym przekazał głos koordynatorowi prac ze strony Wykonawcy, Panu Wojciechowi Romańczykowi.

Wojciech Romańczyk – główny prelegent w trakcie spotkania - przedstawił zakres dotychczas wykonanych prac i szczegółowo opisał dotychczas przygotowane materiały wynikowe.

Na wstępie prezentacji nakreślił etap, w jakim aktualnie znajduje się projekt, po czym przeszedł do szczegółowego zapoznania interesariuszy z zakresem wykonanych w etapie 2 prac. Nadmieniał, że zrealizowana część dokumentacji, to część szczegółowa, w trakcie której gruntownie rozpoznano poszczególne zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Słowińskiego Parku Narodowego. Dalej wskazał, że w ramach prac etapu 2 dokonano także analizy stanu prawnego i administracyjnego Parku, przeanalizowano zagadnienia związane z zagospodarowaniem przestrzennym, a także szczegółowo rozpoznano uwarunkowania hydrotechniczne obszaru Parku, w tym możliwość regulacji gospodarowania wodą ukierunkowaną na ochronę ekosystemów zależnych od wód, z uwzględnieniem uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przeciwpowodziowych. Kolejno uwypuklił fakt, że w zrealizowanej części projektu znalazły się również elementy przekrojowe (syntetyczne), takie jak wyróżnienie i scharakteryzowanie typów ekosystemów, zidentyfikowanie korytarzy ekologicznych i szlaków migracyjnych różnych grup organizmów, zaprezentowanie oceny stanu ekologicznego wód, a także dokonanie charakterystyki dotychczasowego udostępnienia Parku oraz działań edukacyjnych prowadzące do wypracowania koncepcji udostępnienia SPN dla różnych celów. Prelegent przypomniał również, że dane zbierane w ramach prac nad rozpoznaniem poszczególnych zasobów Parku były szczegółowo prezentowane na poprzednich spotkaniach, zwłaszcza drugim i trzecim.

Po tej części Pan Romańczyk przeszedł do szczegółowej prezentacji uzyskanych materiałów wynikowych. Wskazał, że całość prac etapu 2 została przygotowana w formie 21 ekspertyz tematycznych, których nazwy przytoczył. Następnie prelegent wskazał, że poza samymi ekspertyzami opracowane zostały także załączniki do nich, dane przestrzenne, zobrazowania kartograficzne (mapy) oraz dokumentacje fotograficzne. Kolejno opisał kilka parametrów obrazujących ogrom wykonanej pracy (łączna ilość stron maszynopisu, ilość tabel, wykresów, rycin i fotografii zamieszczonych w ekspertyzach, ilość i organizację danych przestrzennych, ilość informacji zawartych w danych GIS, łączną ilość atrybutów, długość obiektów liniowych oraz powierzchnię obiektów poligonowych, a także ilość plików i łączny ich rozmiar, które stanowią dane wynikowe prac etapu 2 w postaci elektronicznej).

Dalej prelegent zaprezentował zespół, który wykonał dotychczasowe prace, podkreślając ich przygotowanie merytoryczne, a także przytaczając udział osób z tytułami naukowymi. Pan Romańczyk podkreślił, że na jakość uzyskanych wyników rzutuje prawidłowość zebranego materiału. Zaznaczył, że niejednokrotnie, w przypadku niewystarczającej ilości lub nieodpowiedniej jakości istniejących materiałów, zdecydowano się na ich uzupełnienie poprzez przeprowadzenie bezpośrednich badań terenowych, także wykraczających poza wymogi przedmiotu zamówienia. Następnie przedstawił zakres wykonanych prac polowych, każdorazowo przytaczając parametry odpowiednie dla danego zasobu Parku, które obrazują ilość zrealizowanych badań. W podsumowaniu tej części prelekcji koordynator przedstawił mapkę przejść wykonawców prac terenowych uzyskaną dzięki rejestracji przez odbiorniki GPS (ścieżki przejścia), jednocześnie przytaczając ich łączną długość.

Na zakończenie tego punktu spotkania prelegent podkreślił, że na ogrom wykonanych prac wskazuje także ilość osób, które odbierały zrealizowane prace z ramienia Zamawiającego.

Realizując kolejny punkt programu koordynator projektu ze strony Wykonawcy krótko zaprezentował bieżące zaawansowanie prac. Wskazał te, które zostały wykonane w całości oraz opisał aktualnie realizowane, szacując jednocześnie procentowe zaawansowanie prac w etapie 3 oraz w całym projekcie.

Następnie prelegent przeszedł do omawiania kolejnego punktu programu, tj. przedstawienia zakresu i sposobu realizacji prac w etapie 3. Na wstępie zaznaczył, że etap 3 można funkcjonalnie podzielić na dwie części. Pierwsza, nawiązująca jeszcze do prac etapu 2 (szczęgółowego), polega na opracowaniu wyników uzyskanych przy zrealizowanej w etapie 2 inwentaryzacji zasobów leśnych. Pan Romańczyk wskazał,

że ta część prac jest praktycznie na ukończeniu, a prezentacja wyników będzie przedmiotem kolejnego punktu spotkania.

Druga część prac etapu 3, już typowo przekrojowa, składa się z dwóch części wg podziału przewidzianego w opisie przedmiotu zamówienia (OPZ): (1) opracowania strategii i zasad ochrony oraz (2) przygotowania projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Słowińskiego Parku Narodowego, który będzie syntetycznym efektem realizowanej dokumentacji planistycznej. Następnie przytoczył za OPZ zadania, na które składa się ten etap prac, i zaprezentował zasadniczą metodę, za pomocą której zestawiane i analizowane są dane zebrane w wykonanych etapach projektu, a także sposób syntetyzowania wniosków. W tym fragmencie prezentacji przedstawił zestawiane i analizowane parametry, wskazując na ich logiczny ciąg i powiązania przyczynowo-skutkowe.

W dalszej części głos zabrał Pan Krzysztof Mroczek - kierownik zespołu opracowującego ekspertyzę dotyczącą zasobów leśnych, który zaprezentował zrealizowaną część etapu 3 - wyniki prac analitycznych i syntetycznych dotyczących zasobów leśnych. Na wstępie swojego wystąpienia prelegent wskazał, że opracowanie „leśne” zawiera opis aktualnego stanu drzewostanów Parku, analizę dotychczasowych działań ochronnych w ekosystemach leśnych, podstawy planowania przyszłych działań ochronnych oraz zaprojektowane działania ochronne. Następnie zaznaczył, że zagadnienia te zostały opisane w kolejnych rozdziałach opracowania. Podkreślił, iż omawiana część dokumentacji dotyczy jedynie gruntów leśnych; pozostałe grunty ujmowane są w opracowaniu tylko w celach informacyjnych (adresowych). Ponadto zaakcentował, że w zestawieniach zamieszczonych w ekspertyzie, zwłaszcza dotyczących stanu posiadania, pominięto powierzchnię wód morskich, ponieważ podział ewidencyjny nie obejmuje w pełni tej części Parku. Poza tym wskazał, że integralną częścią opracowania są również opisy taksacyjne, a także niezbędne warstwy geometryczne (dane GIS) oraz mapy.

Następnie prelegent przeszedł do prezentacji wyników prac. Przypomniał zebranyemu położenie administracyjne SPN, przytaczając powierzchniowy udział poszczególnych jednostek podziału administracyjnego Polski w obszarze Parku. Potem przedstawił podział administracyjny i powierzchniowy SPN, wskazując na wprowadzone modyfikacje, po czym omówił stan posiadania i zapoznał uczestników spotkania ze strukturą własności oraz użytkowania gruntów znajdujących się w granicach Parku. Dalej zrelacjonował zmiany rodzajów powierzchni (skupiając się na zmianie gruntów leśnych w nieleśne i odwrotnie), podając ich przyczyny i przytaczając wartości liczbowe obrazujące zakres zmian. Kolejno przeszedł do scharakteryzowania uwarunkowań przyrodniczych, opisał położenie przyrodniczo-leśne, geobotaniczne, fizyczno-geograficzne Parku, po czym omówił uzyskane wyniki prac inwentaryzacyjnych. Tę część rozpoczął od zaprezentowania zidentyfikowanych typów siedliskowych lasu, podkreślając ich ilość, zróżnicowanie troficzne i wilgotnościowe oraz przedstawiając udział powierzchniowy każdego z wyróżnionych typów. W podsumowaniu przytoczył dane obrazujące zmiany w identyfikacji siedlisk leśnych Parku na przestrzeni ostatnich blisko 40 lat (tj. począwszy od roku 1983), eksponując także ich przyczyny. Następnie prelegent przystąpił do omówienia stanu lasu oraz analizy zasobów drzewnych Parku, którą rozpoczął od charakterystyki gatunków drzew, prezentując na wstępie przeciętne bonitacje gatunków panujących. Kolejno pokazał strukturę wieku drzewostanów Parku wraz z analizą zmian za ostatnie 20-lecie (od roku 2004), po czym przybliżył zebranym zróżnicowanie gatunkowe zobrazowane udziałem powierzchniowym i miąższościowym wg gatunków panujących w drzewostanach. W podsumowaniu tej części prezentacji Pan Mroczek przeanalizował aktualną strukturę gatunkową drzewostanów Parku oraz przedstawił zaobserwowane zmiany w stosunku do poprzednio inwentaryzowanego stanu. Doprecyzowując pokazane zróżnicowanie gatunkowe prelegent omówił strukturę miąższości wg gatunków rzeczywistych, także eksponując jej zmiany. Analogicznie scharakteryzował strukturę wiekową drzewostanów SPN, przedstawiając ją na podstawie udziału powierzchniowego i miąższościowego wg klas i podklas wieku (wieki rzeczywiste), również wskazując zaobserwowane zmiany. Następnie prelegent przeszedł do omawiania prognozy zmian w zasobach drzewnych Parku, prezentując spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg klas wieku i gatunków panujących. Kolejno Pan Mroczek przedstawił ocenę

stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego z przyjętymi typami drzewostanów. W tej części przytoczył kilka najistotniejszych czynników powodujących szkody w lasach SPN, podając szereg wartości liczbowych, które je egzemplifikują. Dalej zostały opisane zinventaryzowane w trakcie prac terenowych rodzaje i stopnie uszkodzenia drzewostanów. W dalszej części prelegent omówił kolejne z zagadnień prezentacji, tj. ocenę zgodności składu gatunkowego z przyjętymi typami lasu. Na wstępie przedstawił metodę dokonywania ocen i przyjęte składy referencyjne dla określonych siedlisk leśnych i roślinności potencjalnej, po czym zaprezentował zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem. Kolejno Pan Mroczek omówił zróżnicowanie drzewostanów Parku pod kątem ich budowy i struktury z uwzględnieniem ilości gatunków wchodzących w skład poszczególnych drzewostanów (jednogatunkowe, dwugatunkowe, wielogatunkowe), a także budowy pionowej (jednopiętrowe, dwupiętrowe, klasy odnowienia). Po tym fragmencie, w nawiązaniu do zaprezentowanej wcześniej prognozy rozwoju zasobów drzewnych Parku (część dotycząca przyrostu), przedstawił charakterystykę młodego pokolenia podokapowego, wskazując na udział różnych warstw młodego pokolenia (nalot, podrost) w drzewostanach o zróżnicowanej budowie pionowej oraz zreferował podstawowe charakterystyki odnowień (zajmowaną powierzchnię zredukowaną, zróżnicowanie gatunkowe). Następnie omówił ocenę jakości hodowlanej drzewostanów, akcentując jej składowe (ocenę cech zdrowotności, a także cech wzrostu i rozwoju). W tej części przedstawił również ocenę upraw i młodników na powierzchniach otwartych, prezentując zestawienie wg typów siedliskowych lasu oraz zgodności składu gatunkowego i wskaźnika zadrzewienia (pokrycia). W dalszej części przeszedł do omawiania zasobów „drewna martwego”, wskazując metodę inwentaryzacji tego elementu i uzyskane wyniki, które zaprezentował przedstawiając zestawienia miąższości drewna martwego wg typów siedliskowych lasu i rodzaju „posuszu” (leżący, stojący, złomy). Ze względu na wagę drewna martwego przy ocenie stanu ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych, uzupełnieniem tej części prelekcji było przytoczenie analogicznego zestawienia miąższości drewna martwego, ale sporządzonego wg siedlisk przyrodniczych. W podobny sposób omówiony został kolejny, istotny dla oceny stanu lasów parku narodowego, element, tj. drzewa biocenotyczne. Zasób ten scharakteryzowano na podstawie zestawienia ilości zinventaryzowanych drzew biocenotycznych w typach siedliskowych lasu, z uwzględnieniem różnych rodzajów przedmiotowych drzew (drzewa z dziuplami, próchnowiskami, hubami, istotnymi obłamaniami korony, ze złamanymi głównymi konarami w koronie, z pęknięciami pnia, bliznami piorunowymi, rozszczepieniami pnia na wiele drzazg, wykroty, drzewa ponad 150 letnie w drzewostanach młodszych). Podobnie jak to miało miejsce przy analizie drewna martwego, drzewa biocenotyczne zostały omówione z uwzględnieniem leśnych siedlisk przyrodniczych, w których były stwierdzone.

Następnie prelegent przeszedł do analizy zadań ochronnych wykonanych w poprzednim okresie. Tę część swojego wystąpienia rozpoczął od porównania zaplanowanych zadań ochronnych za ubiegły okres (czyli od 2004 roku) z ich wykonaniem. Przedstawił realizację cięć ochronnych, z uwzględnieniem cięć przebudowy, cięć zabezpieczających drzewostany przed szkodami abiotycznymi, biotycznymi oraz cięć przebudowy ekstensywnej (tj. cięć o charakterze pielęgnacyjnym). Podkreślił, że w analizie wzięto pod uwagę także cięcia nieplanowane, czyli tzw. cięcia przygodne, związane z usuwaniem posuszu czynnego (drzewa zasiedlone przez szkodliwe owady), wiatrolomami i wiatrowałami wzdłuż szlaków turystycznych i dróg (zwłaszcza p.poż.) oraz w miejscach, gdzie pozostawione mogłyby narazić ludzi na niebezpieczeństwo. Prelegent przedstawił zaplanowany rozmiar poszczególnych cięć (powierzchniowy i miąższościowy) oraz ich wykonanie i ocenę. Następnie przeszedł do omawiania zakresu realizacji zaplanowanych zadań hodowlanych, uwzględniających odnowienia otwarte i pod osłoną, odnowienia gniazd, luk, poprawki i uzupełnienia, podsadzenia, pielęgnowanie lasu (pielęgnacja upraw, czyszczenia wczesne i późne), a także wykonanie melioracji agrotechnicznych związanych z pracami odnowieniowymi. W tym punkcie Pan Mroczek odniósł się do planowanego i wykonanego zakresu prac hodowlanych. Kolejną omawianą grupą były prace z zakresu ochrony lasu. Przedstawiono zakres grodzenia upraw, jesiennych poszukiwań owadów w ściocie, wykładania pułapek feromonowych na cetyńca, brudnicę mniszkę i kornika

drukarza. Na tym zakończono omawianie realizacji prac zaplanowanych w poprzedniej dokumentacji planistycznej.

Kolejną częścią prezentacji Pana Mrocza było omówienie zasad określania zadań ochronnych dla drzewostanów SPN. Tę część prelegent rozpoczął od pokazania podziału Parku na obszary ochronne, podkreślając w tym miejscu, że prezentowany podział uwzględnia jak na razie wyłącznie zagadnienia związane z ochroną lasów. Następnie przedstawił podstawowe założenia dotyczące prowadzenia ochrony ekosystemów leśnych i zaroślowych oraz planowania zadań ochronnych w obszarach o różnym reżimie ochronnym. Szerzej omówił zasady przyświecające planowaniu przebudowy drzewostanów, w tym miejscu wskazując na modelowe typy lasu i odpowiadające im zalecane orientacyjne docelowe składy gatunkowe, zaplanowane dla różnych typów siedliskowych lasu i właściwe dla nich zbiorowiska roślinności potencjalnej.

W końcowej części swojej prezentacji Pan Mroczek przedstawił zakres zaplanowanych zadań ochronnych ukierunkowanych na zasoby leśne uwzględniający charakter i rodzaj zadania, sposób ochrony i łączny rozmiar (każdorazowo powierzchniowy, a w przypadku cięć także mięszszościowy). W przypadku zadań o charakterze cięć rębnych wskazano także ich lokalizację do konkretnego pododdziału.

Po zakończeniu wystąpienia Pana Mrocza, w związku z zaplanowaną w programie przerwą prowadzący spotkanie Pan Piotr Szczurek ogłosił piętnastominutową przerwę.

Po zakończeniu przerwy spotkanie wznowiono.

Na początku drugiej części spotkania, w uzupełnieniu prelekcji Pana Mrocza, Pan Romańczyk, w celu zobrazowania niewielkiego zakresu zaplanowanych działań ochronnych związanych z prowadzeniem cięć w drzewostanach, przytoczył kilka parametrów. Wskazał, że spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów (tablicowy) wynosi 4,23 m³ brutto/1 ha powierzchni zalesionej, zaplanowana intensywność wszystkich cięć w okresie 20-letnim wynosi 3,04 m³ brutto/1 ha powierzchni zalesionej, co daje roczną przeciętną intensywność cięć w stosunku do powierzchni zalesionej w wysokości – 0,152 m³ brutto/1 ha, roczną intensywność cięć w odniesieniu wyłącznie do powierzchni zaplanowanej do cięć – 2,78 m³ brutto/1 ha, przy zinwentaryzowanej przeciętnej zasobności drzewostanów Parku wynoszącej 275 m³ brutto/1 ha.

Po tym uzupełnieniu Pan Romańczyk przeszedł do realizacji kolejnego punktu spotkania - wstępnego przedstawienia strategicznych i operacyjnych (szczegółowych) celów ochrony. Przypomnił cele ochrony ustanowione w obowiązującym porządku prawnym. W tej części przytoczył art. 2 ust. 2 obowiązującej ustawy o ochronie przyrody, a także ustawowe doprecyzowanie celów, dla których tworzone są parki narodowe (art. 8 ust 2 ustawy). Następnie przywołał te zapisy ustawy, które odnoszą się do celów ochrony w obszarach Natura 2000 (art. 5 pkt. 2b) oraz 19) ustawy), przypominając, że opracowywana dokumentacja przygotowana jest nie tylko na potrzeby projektu planu ochrony dla Słowińskiego Parku Narodowego, ale także z uwzględnieniem zakresu planów ochrony dla obszarów Natura 2000 położonych w granicach Parku. Na zakończenie tej części prelekcji wskazał, że doprecyzowanie określonych w prawie celów w odniesieniu do obszarów specjalnej ochrony ptaków można znaleźć w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, ustanawiającego oba „ptasie” obszary naturalne Słowińskiego Parku Narodowego i zacytował § 4 tego aktu. Kolejno przedstawił ilość określonych w etapie 2 celów ochrony (dane zebrane z poszczególnych ekspertyz wynikowych drugiego etapu prac), po czym zaprezentował strategiczne cele ochrony przyrody w SPN, jakie zostały sformułowane po analizie danych szczegółowych. Podkreślił słowa kluczowe (utrzymanie, zachowanie, odtworzenie) eksponując, że same w sobie wskazują one na sposób ochrony (utrzymanie, zachowanie – ochrona bierna, odtworzenie – ochrona czynna). W tym miejscu podkreślił jak ważna jest korespondująca z zapisami ustawowymi kolejność przytoczonych celów. Dodatkowo stwierdził, że w sposób oczywisty cele dedykowane są dla różnych wartości, zlokalizowanych w różnych miejscach w Parku. W dalszej części uściślił cele strategiczne w odniesieniu do poszczególnych zasobów Parku (przyroda nieożywiona, ekosystemy leśne, lądowe ekosystemy nieleśne, ekosystemy wodne, gatunki roślin, grzybów i ich siedlisk, gatunki zwierząt i ich siedlisk, krajobraz, wartości kulturowe). Prezentując cele dla przywołanych wartości,

eksponował kolejne doprecyzowania: od celów ogólnych, poprzez cele dla wyróżnionych w Parku typów ekosystemów, ich składowych – różnych grup organizmów i ich siedlisk, po cele odnoszące się do krajobrazu i wartości kulturowych. Przy omawianiu celów dla gatunków roślin, grzybów i zwierząt podkreślił te, które dotyczą gatunków specjalnej troski, określając zasady włączania do tego zbioru i przytaczając ilości takich gatunków w poszczególnych grupach organizmów. Następnie przeszedł do przedstawienia celów dla obszarów Natura 2000, wskazując, że są to zasadniczo dwa cele: (1) utrzymanie stanu tych przedmiotów ochrony, których stan określono jako właściwy lub (2) odtworzenie właściwego stanu ochrony dla przedmiotów, których stan określono jako niezadowolający lub zły. Kolejno przypomniał zebranych nazwy i granice 3 obszarów Natura 2000, których granice pokrywają się z obszarem SPN, eksponując, że 2 z nich w zdecydowanej większości są położone w granicach Parku, natomiast trzeci jedynie w 6% pokrywa się z obszarem SPN. Dalej przywołał przedmioty ochrony w poszczególnych obszarach naturalnych i wskazał cele (utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony w zależności od stwierdzonego stanu aktualnego).

Podsumowując tę część wystąpienia Pan Romańczyk zaprezentował cel ogólny ochrony przyrody Słowińskiego Parku Narodowego, po czym przeszedł do przedstawienia kolejnego punktu programu - sposobu i zakresu zestawienia najistotniejszych zagrożeń i metod ich eliminacji lub ograniczania.

Na wstępie przypomniał, w jaki sposób były identyfikowane zagrożenia w 2 etapie prac, a następnie omówił zastosowaną metodę ich uszczegółowienia, z wykorzystaniem uwag i sugestii przekazanych przez Zamawiającego na etapie oceny dotychczas zrealizowanej części projektu. Prelegent uwypuklił, że celem pogłębionej analizy zagrożeń jest prawidłowe zaprojektowanie sposobów ich eliminacji lub ograniczania skutków. Kolejno zostały przytoczone ilości zidentyfikowanych w 2 etapie zagrożeń z podziałem na wewnętrzne i zewnętrzne oraz istniejące i potencjalne. Prelegent przywołał charakterystyki, za pomocą których zagrożenia są aktualnie doprecyzowywane. W celu zobrazowania tej części prac Pan Marcin Czerny - koordynator i autor ekspertyzy ochrony ichtiofauny - uszczegółowił zagrożenia: poprzeczną zabudowę hydrotechniczną rzek. Na początku swojego wystąpienia Pan Czerny przedstawił 6 stwierżeń świadczących o realnym występowaniu analizowanego zagrożenia, które także wyjaśniają jego istotę. Następnie szczegółowo wymienił źródła zagrożenia wraz z ich lokalizacją na przedstawionej mapie, a także pokazał obraz przestrzenny oddziaływania zagrożenia na obszar Parku (również na odpowiednio przygotowanym zobrazowaniu kartograficznym). Dalej przybliżył uczestnikom spotkania mechanizmy generowania zagrożenia, akcentując jego podłoże społeczne, ekonomiczne oraz prawne, a także wskazał narażone wartości (w tym gatunki ryb i minogów najbardziej narażonych z powodu uniemożliwienia swobodnej migracji i zablokowania dostępu do tarlisk). Z kolei przeszedł do wskazania mechanizmów oddziaływania charakteryzowanego zagrożenia na przedmioty ochrony, w tym jego interakcje z innymi czynnikami mogącymi potęgować negatywny wpływ na chronione w Parku wartości. W podsumowaniu swojego wystąpienia prelegent zreferował objawy zagrożenia w zasobach Parku oraz prognozę sytuacji w przypadku braku wyeliminowania analizowanego zjawiska negatywnego lub ograniczenia skutków jego oddziaływania.

W przygotowanej prezentacji (stanowiącej załącznik do niniejszego protokołu) podano kolejny przykład pogłębionej charakterystyki wybranego zagrożenia oddziałującego na ornitofaunę, jednak z uwagi na opóźnienie czasowe w stosunku do programu oraz chęć wygospodarowania czasu na dyskusję, zdecydowano o jego pominięciu.

Kolejnym omawianym punktem programu było przedstawienie sposobu określania wskaźników właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 w granicach Parku. Ponownie głos zabrał Pan Wojciech Romańczyk, który na wstępie zaznaczył, że zagadnienie będące przedmiotem tej części spotkania jest istotne z uwagi na fakt, że jak to już wielokrotnie było przypominane, realizowana dokumentacja planistyczna dotyczy nie tylko projektu planu ochrony dla Słowińskiego Parku Narodowego, ale także uwzględnia zakres planów ochrony dla obszarów Natura 2000 w granicach Parku. I właśnie referowany punkt dotyczy zakresu dokumentacji odnoszącej się do obszarów naturalnych. Po tym wstępie prelegent wskazał, że oba omawiane aktualnie zagadnienia (wskaźniki i warunki) finalnie będą miały swoje

odzwierciedlenie w opracowywanym projekcie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Słowińskiego Parku Narodowego w postaci odrębnych rozdziałów załącznika do rozporządzenia. Dalej stwierdził, że w 2 etapie prac poszczególne warunki i wskaźniki zostały tak sformułowane, że odnoszą się do właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w konkretnych warunkach Słowińskiego Parku Narodowego i elementy te zostały opracowane dla ogółu przedmiotów ochrony we wszystkich 3 obszarach Natura 2000 znajdujących się w granicach Parku. Następnie przedstawił sposób opracowywania wskaźników z wykorzystaniem przewodników metodycznych, wg których prowadzony jest Państwowy Monitoring Środowiska (PMS), a także dla tych przedmiotów ochrony, dla których nie zostały opracowane stosowne przewodniki. Potem przeszedł do prezentacji wybranych wskaźników właściwego stanu ochrony kilku przedmiotów ochrony w poszczególnych obszarach Natura 2000 w granicach Parku, w niektórych przypadkach zestawiając określone wskaźniki ze wskaźnikami z przewodników. Podczas prezentacji wskaźników dla trzepli zielonej (*Ophiogomphus cecilia*) podkreślił, że autor ekspertyzy bezkręgowce opracował własny wskaźnik parametru siedlisko, lepiej oddający ten element w warunkach SPN od wskaźników przewidzianych w przewodniku metodycznym.

Po zakończeniu przedstawiania poszczególnych wskaźników prelegent zaczął omawiać zaproponowane warunki właściwego stanu ochrony, przytaczając konkretne zapisy dla wybranych przedmiotów ochrony. W przypadku niektórych podkreślił ich koincydencję z planowanym sposobem ochrony. W przypadku ichtiofauny wskazał na zaproponowane przez autora stosownej ekspertyzy ogólne warunki, następnie doprecyzowując je do konkretnych gatunków będących przedmiotami ochrony w Ostoje Słowińskiej. W odniesieniu do warunków dla kilku różnych przedmiotów ochrony prelegent uwypuklił ich współbrzmienie, pomimo tego, że dotyczą odmiennych grup organizmów (ryby i ważki, ptaki i ryby). W podsumowaniu tej części spotkania przytoczył zagregowane warunki dla różnych gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obu „ptasich” obszarach Natura 2000 położonych w granicach SPN, po czym przeszedł do ostatniego punktu prezentacji – przedstawienia koncepcji podziału Parku na obszary ochronne.

Na wstępie stwierdził, że podział parku narodowego na obszary ochronne stanowi pochodną realizowanej strategii, gdyż musi korespondować z przyjętymi celami ochrony (zapewnić, umożliwić ich osiągnięcie), odpowiadać na zidentyfikowane zagrożenia i zaprojektowane sposoby ich eliminacji lub ograniczania. W związku z tym przypomniał, że w referowanym punkcie spotkania dotyczącym zakresu i sposobu realizacji prac w etapie 3 wskazano, że ważnym elementem rozpatrywanym na etapie analizy danych z ekspertyz szczegółowych jest wskazanie preferowanego dla projektowanego działania sposobu ochrony. Analogicznie przywołując poprzednio omawiany punkt spotkania (warunki właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000), wskazywano na konieczność objęcia niektórych zasobów konkretnym sposobem ochrony. Dalej prelegent poinformował zebranych, że konkretnie umiejscowione w przestrzeni informacje są analizowane i na tej podstawie wskazywane są adekwatne obszary do objęcia różnymi reżimami ochronnymi. Następnie nadmienił, że z uwagi na długofalowy charakter przyjmowanej koncepcji (zwłaszcza w odniesieniu do ochrony ścisłej), a także mając na uwadze fakt prowadzenia w SPN ochrony od wielu dziesiątków lat, konkretyzowana do poszczególnych obszarów koncepcja ochrony każdorazowo odnoszona jest do stanu bieżącego ustanowionego obowiązującym Zarządzeniem Ministra Klimatu w sprawie zadań ochronnych dla Słowińskiego Parku Narodowego na lata 2020-2022. W dalszej kolejności przeszedł do prezentacji zasad ogólnych, którymi kieruje się Wykonawca typując właściwy sposób ochrony. W tym miejscu przypomniał, że sposób ochrony wprost wynika z przyjmowanych celów, zestawiając pierwszy wymieniony w ustawie o ochronie przyrody cel - utrzymanie procesów ekologicznych (analogiczny cel strategiczny został przyjęty dla Słowińskiego Parku Narodowego), z właściwym dla tego celu sposobem ochrony zabezpieczanym poprzez zastosowanie ochrony ścisłej. Dalej przytoczył 7 założeń, którymi kierują się projektanci przy wskazywaniu właściwego do danej sytuacji sposobu ochrony, po czym określił uwarunkowania wpływające na proces planistyczny. W tym momencie przypomniał jeden z postulatów porozumienia zawartego w 2003 roku pomiędzy Ministerstwem Środowiska a Radą Gminy w Smołdzinie stanowiącym, że: „Plan ochrony Słowińskiego Parku Narodowego uwzględni

objęcie ochroną częściową obszarów lądowych i morskich, o które będzie powiększony SPN". W nawiązaniu do deklaracji z poprzedniego spotkania informacyjno-konsultacyjnego, na którym porozumienie było szeroko omawiane, Pan Romańczyk ją podtrzymał, podkreślając uwzględnienie tego warunku w opracowywanej dokumentacji planistycznej. Potem został omówiony aktualny kształt obszarów objętych ochroną ścisłą, po czym prelegent przywołał założenia (w tym techniczne – praktyczne), predestynujące do objęcia danego obszaru ochroną krajobrazową. Na zakończenie prezentacji, z uwagi na zróżnicowany charakter ochrony w obszarach objętych jego formą czynną, wskazał na konieczność jego podziału na podobszary, wymieniając je i określając warunki, w których są proponowane (w zależności od celu i sposobu jego osiągania).

W tym miejscu zakończona została część spotkania dotycząca prezentacji zakresu realizowanych prac, w związku z czym prowadzący spotkanie Pan Piotr Szczurek zaproponował przejście do kolejnego punktu, czyli do odniesienia się do zgłoszonych uwag i wniosków, stwierdzając, że wobec braku stosownych zgłoszeń od czasu poprzedniego spotkania, proponuje przejść od razu do dyskusji. Po potwierdzeniu przez koordynatora projektu ze strony Wykonawcy, że rzeczywiście od czasu trzeciego spotkania informacyjno-konsultacyjnego do Wykonawcy nie wpłynęły żadne nowe wnioski, które uprzednio nie byłyby już omawiane, otwarto dyskusję.

Na jej wstępie Mediator - Pan Piotr Szczurek przedstawił możliwości zgłaszania bieżących pytań przez uczestników spotkania. W pierwszej kolejności głos został udzielony przedstawicielce Gminy Ustka, a pytanie dotyczyło możliwości korzystania z runa leśnego na terenie SPN (np. zbioru grzybów) przez mieszkańców miejscowości Rowy sąsiadującej z Parkiem (wniosek złożony przez Gminę w październiku 2019 r.).

W odpowiedzi na zadane pytanie koordynator prac ze strony Wykonawcy - Pan Wojciech Romańczyk przytoczył, że dotychczas do firmy KRAMEKO wpłynęły dwa wnioski z Gminy Ustka. Pierwszy – dotyczący zezwolenia na zbiór runa leśnego na obszarze Parku, drugi – dotyczący organizacji kąpieliska w okolicach Rowów, w granicy Parku. Pan Romańczyk przypomniał, że wstępne omówienie tych wniosków nastąpiło w toku poprzednich spotkań. Zaznaczył także, że w ekspertyzie dotyczącej udostępnienia Parku jest wskazany obszar do udostępnienia zbioru runa. Planowane jest również przychylenie się do wniosku Gminy o możliwość organizacji kąpieliska, jednak elementem prac 3 etapu przygotowania projektu planu jest sformułowanie zasad udostępnienia i w tym zakresie prace jeszcze trwają, dlatego ostateczna, wiążąca odpowiedź na wnioski zostanie przedstawiona po zakończeniu przez Wykonawcę obecnie trwającego 3 etapu przygotowania dokumentacji planistycznej.

Kolejno głos zabrał Koordynator prac ze strony Parku - Pan Grzegorz Kupczak, doprecyzowując, iż wniosek złożony przez Gminę Ustka został wstępnie przeanalizowany przez Park, jak również przekazany Wykonawcy planu, jednak w ocenie Zamawiającego wymaga dalszej szczegółowej analizy. Zdaniem SPN problematyczne są głównie dwa aspekty związane z dopuszczeniem takiej formy aktywności. Pierwszym jest trudność w odróżnieniu przez służby Parku mieszkańców, uprawnionych do zbioru runa od turystów nieuprawnionych do zbioru runa. Drugim newralgicznym aspektem jest duża podatność na wydeptywanie zbiorowisk leśnych na gruncie mineralnym na Mierzei, z których część ujętych jest w systemie Natura 2000.

Do wcześniejszej wypowiedzi odniósł się również Pan Wojciech Romańczyk zaznaczając, iż w ekspertyzie dotyczącej udostępnienia Parku nie planuje się innego traktowania turystów i mieszkańców gmin, na terenie których znajduje się Park, z wyłączeniem zróżnicowania opłat dla tych dwóch grup.

Następnie głos został udzielony przedstawicielom Gminy Smołdzino. Pan Arkadiusz Walach, Wójt Gminy Smołdzino, zaproponował utworzenie Karty Mieszkańca rejonu Parku Narodowego w samorządach, na terenie których położony jest SPN. Rozwiązanie takie umożliwiłoby łatwe odróżnienie mieszkańców tego regionu od turystów.

Kolejno głos zabrał Pan Grzegorz Kupczak, przypominając, że istnieje również kwestia ewentualnych uzgodnień pomiędzy Gminami a Parkiem, np. w zakresie opłat za parkowanie i uprzywilejowania w tym zakresie mieszkańców Gmin, na terenie których znajduje się SPN. Podkreślił

tym samym, że pewne zróżnicowanie w traktowaniu mieszkańców i turystów będzie uwzględnione w warunkach udostępnienia Parku.

Następnie głos zabrał Sekretarz Gminy Smołdzino, Pan Janusz Dzierba, zwracając się z pytaniem o możliwość rozszerzenia obszaru udostępnionego do zbioru runa leśnego o wskazane przez SPN tereny objęte ochroną czynną. Zaznaczył, iż nie chodzi mu wyłącznie o obszary powiększenia Parku w Gminie Smołdzino w wyniku porozumienia i późniejszego Rozporządzenia, ale o wskazanie analogicznych obszarów również w innych częściach Parku. Jego kolejne pytanie dotyczyło możliwości wyznaczenia szlaku do żeglugi pasażerskiej i kajakowej na jeziorze Gardno w celu połączenia z Rowami. Wyraził zaniepokojenie faktem, iż Wykonawca nie dopuszcza takiej możliwości i nawiązał do wcześniej prowadzonych rozmów, m.in. dotyczących ewentualnego uruchomienia przystani PTTK w Smołdzinie. Zaznaczył, że nieuwzględnienie możliwości wyznaczenia takiego szlaku w powstającym dokumencie jest dla Gminy Smołdzino niezrozumiałe i nie do przyjęcia. Poprosił również o przytoczenie innych argumentów przemawiających przeciwko realizacji takiego pomysłu. Pan Janusz Dzierba podkreślił dodatkowo, że z częścią postulatów Gminy, które zostały odrzucone, przedstawiciele samorządu nie dyskutują (np. wędkowanie na jeziorze Dołgie), zdając sobie sprawę z faktu, iż nie wszystkie postulaty mogą zostać uwzględnione w projekcie planu ochrony Parku. Zaznaczył jednak, że są punkty, które wymagają dogłębnej dyskusji i konkretnych argumentów. Trzecią kwestią wymagającą dalszej debaty w opinii Pana Sekretarza, jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości dojazdu do Czerwonej Szopy oraz budowy parkingu dla osób niepełnosprawnych. Zdaniem Pana Janusza Dzierby udostępnienie nie powinno być warunkowane każdorazowo indywidualnym wystąpieniem z wnioskiem do Dyrektora Parku o udzielenie stosownej zgody. Przypomniał, że wcześniej odbywały się rozmowy o uznaniu dojazdu do Czerwonej Szopy za drogę eksterytorialną, dostępną dla mieszkańców i turystów, przy założeniu braku ruchu kołowego i dopuszczeniu jedynie ruchu pieszego, z wyłączeniem z tego zakazu osób niepełnosprawnych. Przywołał ponownie postulat stworzenia specjalnego parkingu dla osób niepełnosprawnych.

Pan Janusz Dzierba oświadczył, że oczekuje również ustosunkowania się do następujących wniosków: wyznaczenie dróg przeciwpożarowych na terenie SPN, udzielenie zgody na budowę kaplicy na Rowokole, oddanie w ramach porozumienia części gruntów na potrzeby Muzeum Pomorza Środkowego i Gminy, umożliwienie rybactwa kulturowego na jeziorach Gardno i Łebsko na zasadach określonych w planie ochrony Parku (co nie jest uwzględnione w aktualnym projekcie planu ochrony).

Następnie głos zabrał Pan Wojciech Romańczyk przypominając, że na większość zgłoszonych wniosków Wykonawca odpowiadał na poprzednich spotkaniach, przytaczając stosowne argumenty, m.in. odnośnie szlaku żeglownego na jeziorze Gardno oraz uwarunkowań związanych z dojazdem do Czerwonej Szopy. Przypomniał, że droga do Czerwonej Szopy przebiega przez obszar ochrony ścisłej oraz powołał się na stanowisko SPN w tej sprawie. Wspomniał także, że zgodnie z tym, co było omawiane na poprzednich spotkaniach, dopuszczenie rybactwa kulturowego jest przewidziane w zapisach projektu planu. Dodatkowo wyjaśnił, że projektowanie dróg przeciwpożarowych nie jest przedmiotem projektu planu ochrony Parku. Poinformował również, że drogi w projekcie planu objęte będą najniższym reżimem ochronnym, tj. ochroną krajobrazową i zapewniają tym samym największą możliwą elastyczność w ewentualnych działaniach podejmowanych później.

Kolejno głos zabrał Pan Piotr Szczurek prosząc o wyjaśnienie kwestii dojazdu do Czerwonej Szopy, w odpowiedzi na co Pan Wojciech Romańczyk raz jeszcze przytoczył wcześniej zaprezentowane argumenty dotyczące tej sprawy.

Po wysłuchaniu przedstawiciela Wykonawcy planu, głos zabrał Pan Arkadiusz Walach, wyrażając zrozumienie, iż nie wszystkie postulaty mogą zostać zaakceptowane. Podkreślił jednak, że działa dla ogółu mieszkańców, turystów i samorządów ościennych, w związku z czym zachęcił do zorganizowania odrębnego spotkania i podjęcia dalszej dyskusji dotyczących newralgicznych kwestii. Następnie przedstawiciele Gminy Smołdzino złożyli życzenia świąteczne i pożegnali obecnych na spotkaniu.

Pan Piotr Szczurek podziękował za zabrany głos i również złożył życzenia świąteczne, po czym zachęcił pozostałych uczestników spotkania do zabrania głosu i zadawania pytań.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Wobec braku kolejnych pytań, dziękując za uczestnictwo w spotkaniu, składając życzenia oraz żegnając obecnych kolejno głos zabrali: w imieniu Słowińskiego Parku Narodowego - Pan Andrzej Demczak oraz w imieniu Wykonawcy - Pan Ryszard Krynicki. Prezes Zarządu KRAMEKO wyraził również nadzieję na zorganizowanie bezpośredniego spotkania, m.in. z przedstawicielami Gminy Smołdzino, gdy tylko okoliczności na to pozwolą.

Na zakończenie Pan Piotr Szczurek raz jeszcze podziękował uczestnikom za udział i na tym zakończył spotkanie.

W spotkaniu - telekonferencji, zgodnie z listą osób, które wyraziły chęć wzięcia w nim udziału i dołączyły się do niego, brało udział 46 osób. Spotkanie rozpoczęto o godz. 10⁰⁰, a zakończono o godz. 14³⁰.

Załączniki do protokołu:

1. Lista osób biorących udział w spotkaniu - telekonferencji, sporządzona na podstawie zgłoszeń osób, które wyraziły chęć wzięcia w nim udziału i dołączyły do spotkania.
2. Prezentacja wykonawcy dokumentacji projektowej przedstawiona w trakcie spotkania.

Protokołowali:

Wojciech Romańczyk
Aleksandra Wilczyńska
Piotr Szczurek